

Csengersima román kori temploma

2011 október 23. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarországot eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Szamos menti barangolásunk következ? állomását, Csengersimát a folyó holtágánál találjuk, a román államhatár közelében. Itt éri el a 49-es számú f?út a szatmárnémeti nemzetközi határállomást, a forgalomból nemcsak zaj meg b?z jut a 700 lakosú településnek, hanem egy kis munkalehet?ség is.

Els? ízben 1327-ben Syma alakban szerepel a falu neve írott formában. Állítólag már 1237-ben egyházas hely volt. Az adat forrása bizonytalan, azonban a templom román stílusú részletei a XIII. századra kelteznek a víz partján álló épületet. 1331-ben a Szárazberki és Simai családok a község földesurai. Egy nem sokkal kés?bbi, 1339-ben született perirat arról számol be, hogy Szárazberki Lászlót hamispénz-verésen kapták, amiért máglyán megégették, s vagyonrészét Tamás erdélyi vajda javára írták. Sima neve 1348-tól a XVII. századig s?r?n el?fordul összeírásokban, mindvégig a Mikolay família birtokaként.

Lakói 1703-ban a kuruc háború miatt szenvedtek, az 1709. évi pestisjárvány következtében pedig egy időre elnéptelenedett a település.

A fest?i látványt nyújtó református templom els? építési korszakából származik a kelet felé tekint? szentély és a hozzá lépcs?sen csatlakozó hajó. Egységesen téglából készült, körbefutó lábazati párkánnyal, tölcserbélletes ablakokkal. Az 1200-as évek második harmadára datálható épület különlegessége, hogy – ellentétben a környéken szinte mindenütt egyenes záródású XIII. századi templomokkal – a szentély itt félköríves apszisban végz?dik. Ehhez hasonló, szintén román kori szentélyt csak Nyírmihálydiban látni az egész Fels?-Tisza-vidéken (Magyar Nemzet, 2007. május 19.). A csengersimai apszis további érdekessége, hogy küls? falát olyan körbefutó, vakárkádós téglafρίζ díszíti, amilyenel szinte csak a Dunántúl és a Felvidék nyugati részében találkozhatunk. Ugyanez vonatkozik a szentélybels? déli falába mélyesztett, éles lándzsaíves kett?s papi ül?fülkével, amelynek legközelebbi rokonait innen sok száz kilométerre: Zala, Vas, Pozsony és Nyitra megyében találjuk. A templom – jóval kés?bbi – középkori részlete továbbá a nyugati bejárat, amelynek kis el?tet?vel védett csúcsíves, faragott k?kerete az 1400-as évek alkonyának gótikus ízlését idézi.

A vidék a XVI. században a reformáció egyik fellegvára volt. A protestánsá lett szatmáriak a Csengerben 1570-ben tartott zsinaton rögzítették kálvini hitvallásukat. A simai egyházat 1696-tól tartják nyilván reformátusként. Bels? átalakítását az új liturgiának megfelelően 1734-ben, majd 1761-ben végezték el. Ekkor készült ácsolt fakarzata, faragott szószéke, hatvannégy festett mintás táblából álló deszkamennyezete és a zsindelezett tet? nyugati ormán ül? huszártornyocskája. Kés?bb, 1893-ban tágas ablakokat vágtak a nagyszabású renoválásra szorult templom déli oldalfalába, gótikus kapuja helyett széles, egyenes szemöldök? bejáratot nyitottak a nyugati homlokzaton. Mindezt, valamint az 1920-as években elkövetett újabb átalakításokat az 1973-ban megkezdett teljes m?emléki helyreállítás orvosolta. Ekkor visszaállították a pompás épület eredeti román kori megjelenését, s emellett restaurálták értékes, népies szakrális motívumokkal díszített berendezését.

Ludwig Emil, mno.hu

[Tweet](#)

